

Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Tebliğinde Değişiklik Yapıldı

A. Giriş

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (“**RKHK**”) m. 7/2’de hangi tür birleşme ve devralmaların hukuki geçerlilik kazanabilmesi için Rekabet Kuruluna (“**Kurul**”) bildirilerek izin alınması gerektiğinin, Kurul tarafından çıkarılacak tebliğlerle düzenleneceği öngörülmüştür. Kurul, bu hükme dayalı olarak çıkardığı 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ (“**2010/4 Sayılı Tebliğ**”) ile birleşme ve devralmalara ilişkin usul ve esasları düzenlemiştir.

Kurul, 11.02.2026 tarihli ve 33165 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2026/2 sayılı Tebliğ (“**Değişiklik Tebliği**”) ile 2010/4 sayılı Tebliğ’de bazı önemli değişiklikler yapmıştır. Bu değişikliklerin başlıcaları aşağıda açıklanmıştır.

B. Değişiklikler

a. **Ciro Eşikleri Önemli Ölçüde Artırılmıştır.**

Değişiklik Tebliği ile yapılan en önemli değişikliklerden biri, bildirim yükümlülüğü için öngörülen ciro eşiklerinin ciddi ölçüde artırılmasıdır. Bu kapsamda 2010/4 sayılı Tebliğ’in 7’nci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen;

- (i) Her bir işlem tarafı için uygulanan 250 milyon TL’lik Türkiye cirosu eşiği, 1 milyar TL’ye,
- (ii) 750 milyon TL olan toplam Türkiye cirosu eşiği, 3 milyar TL’ye ve
- (iii) 3 milyar TL olarak öngörülen dünya cirosu eşiği 9 milyar TL’ye

çıkartılmıştır.

b. **Teknoloji Teşebbüsü İstisnasının Kapsamı Daraltılmıştır.**

4 Mart 2022’de 2010/4 sayılı Tebliğ’e m. 7/2 olarak yapılan eklemeye teknoloji teşebbüsü

devralmaları bakımından bildirim eşikleri önemli ölçüde esnetilmiştir. Yapılan eklemenin orijinal hali şöyledir: “*Türkiye coğrafi pazarında faaliyet gösteren veya ar-ge faaliyeti olan ya da Türkiye’deki kullanıcılara hizmet sunan teknoloji teşebbüslerinin devralınmasına ilişkin işlemlerde; birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde yer alan iki yüz elli milyon TL eşikleri aranmaz.*”

Teknoloji teşebbüsü istisnası, hem bildirilen işlem sayısını gereksiz yere artırması hem de “Türkiye coğrafi pazarında faaliyet gösterme veya ar-ge faaliyeti olma” ya da “Türkiye’deki kullanıcılara hizmet sunma” kriterlerinin açık olmaması ve bu durumun uygulamada belirsizlik yaratması sebebiyle eleştirilmiştir.

Değişiklik Tebliği ile 2010/4 sayılı Tebliğ m. 7/2 yeniden düzenlenerek teknoloji teşebbüsü istisnasının uygulama alanı önemli ölçüde daraltılmıştır. Hükümün değişikliğe uğramış yeni hali şöyledir: “*İşlem taraflarından en az birinin Türkiye’de yerleşik teknoloji teşebbüsü olduğu birleşme işlemleri ile bu nitelikteki teşebbüslerin devralınmasına ilişkin işlemlerde devre konu işlem tarafı bakımından, birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde yer alan bir milyar TL eşikleri iki yüz elli milyon TL olarak uygulanır.*”

Bu yeni düzenleme ile birlikte 2010/4 sayılı Tebliğ m. 7/2’nin ilk halinde teknoloji teşebbüsü istisnasının uygulanmasını tetikleyen (i) Türkiye’de faaliyet gösterme, (ii) Türkiye’de ar-ge faaliyetinde bulunma veya (iii) Türkiye’deki kullanıcılara hizmet sunma kriterleri kaldırılmış, hükmün kapsamı sadece “Türkiye’de yerleşik” teknoloji teşebbüslerinin dahil olduğu işlemler ile sınırlandırılmıştır. “Türkiye’de yerleşik” kavramı da kısmen açıklanmaya muhtaç olsa da merkezi yurt dışında bulunan teknoloji teşebbüsü niteliğindeki şirketlerin devralınmasının, artık teknoloji istisnasının kapsamında olmayacağı söylenebilir.

İkinci olarak hükmün ilk halinde teknoloji teşebbüslerinin devralınması işlemlerinde, bu teşebbüslerin cirosunun herhangi bir eşiği aşması şartı aranmazken, Değişiklik Tebliği ile bu konuda da bir değişikliğe gidilmiştir. Yeni hükme göre m. 7/1'de aranan 1 milyar TL eşikleri, Türkiye'de yerleşik teknoloji teşebbüsleri bakımından 250 milyon TL'ye indirilmiştir. Bu değişiklik ile birlikte önceki düzenleme kapsamında Türkiye'de cirosu bulunmasa veya çok düşük ciroya sahip olsa dahi rekabet açısından önemli olan teknoloji teşebbüslerinin devralınması, 250 milyon TL tutarındaki Türkiye cirosu eşiğinin aşılmadığı durumlarda artık bildirim tabi olmayacaktır. Dolayısıyla bu değişikliğin, teknoloji teşebbüsü istisnası kapsamında Kurula bildirim gerekliliği işlemlerin sayısını ciddi şekilde düşürmesi beklenmektedir.

c. Devralma İşlemleri Bakımından “İşlem Tarafı” Kavramı Netleştirilmiştir.

“İşlem tarafı” ve “ilgili teşebbüs” kavramları, bir işlemin bildirim eşiklerini aşp aşmadığının tespiti ve bildirim sırasında Kurula sağlanacak bilgilerin kapsamı açısından belirleyici role sahiptir.

2010/4 sayılı Tebliğ m. 4/1(b)'nin önceki halinde “işlem tarafı” kavramı, “birleşme veya devralmanın tarafı olan teşebbüsü” olarak tanımlanmıştı. Bu tanım kapsamında devralma işlemlerinde devreden taraf açısından işlem tarafının, devreden tarafın (ilgili teşebbüsün) dahil olduğu ekonomik bütünlük olduğu sonucuna varılabilmekteydi. 2010/4 sayılı Tebliğ m. 8/2'de devralma işlemlerinde ciroların hesaplanmasında, devreden işlem tarafı bakımından yalnızca devredilen kısmın cirosunun esas alınacağı düzenlenerek devreden bakımından işlem tarafının geniş yorumlanmasının etkisi azaltılmıştı. Ancak Bildirim Formu'ndaki birçok bilginin işlem

tarafları açısından sağlanması arandığı için devreden tarafın devre konu olmayan ekonomik birimlerine ilişkin de bilgi sağlanması yükümlülüğü ortaya çıkmaktaydı.

Değişiklik Tebliği ile işlem tarafı kavramı her bir işlem ve taraf özelinde tanımlanarak bu konudaki karmaşa ortadan kaldırılmıştır. Yeni düzenlemeye göre işlem tarafı kavramı;

- (i) Birleşme işlemlerinde her bir birleşen ilgili teşebbüsün (ekonomik birimin) dahil olduğu ekonomik bütünlüğü,
- (ii) Devralma işlemlerinde devralan açısından ilgili teşebbüsün (ekonomik birimin) içinde bulunduğu ekonomik bütünlüğü, devreden bakımdan ise devre konu ilgili teşebbüsün kendisini ve onun kontrol ettiği ekonomik birimleri

içerecektir.

d. Bildirim Formu'nda Yapılan Değişiklikler

Değişiklik Tebliğ, 2010/4 sayılı Tebliğ'in ekindeki Bildirim Formu'nu da güncellemiştir.

İlk olarak Bildirim Formu'nun girişi kısmının 2(b) maddesinde, etkilenen pazarlarda yatay ilişkiler için işlem taraflarının pazar payları toplamının %15'ten, dikey ilişkiler için işlem taraflarından birinin payının %20'den düşük olduğu işlemler bakımından Bildirim Formu'nun işlemin pazarlara etkileri ile müşteri ve rakiplere ilişkin bilgilere ilişkin kısımlarının doldurulmasının gerekli olmadığı düzenlenmiştir. Bu şekilde kısa formun doldurulmasını öngören düzenleme, esas hatlarıyla 4 Mart 2022 yılında Bildirim Formu'nda yapılan değişiklikten önce de yer almaktaydı¹. 4 Mart 2022 tarihindeki değişiklikle birlikte sadece Türkiye'de etkilenen pazarın bulunmadığı işlemler bakımından kısa formun doldurulmasına izin verilmiştir. Bu bakımdan Değişiklik Tebliği ile yapılan

¹ 4 Mart 2022 tarihli değişiklikten önce kısa formun doldurulabilmesi için etkilenen pazarlarda yatay ilişkiler için işlem taraflarının pazar payları

toplamının %20'den, dikey ilişkiler için işlem taraflarından birinin payının %25'ten düşük olması aranmaktaydı.

güncellemeyle 4 Mart 2022 öncesindeki uygulamaya geri dönmüştür.

Değişiklik Tebliği ile Bildirim Formu'nda yapılan güncelleme kapsamında ayrıca girişim sermayesi yatırım ortaklığı, girişim sermayesi yatırım fonu, risk sermayesi şirketi veya bireysel katılım yatırımcısı niteliğindeki işlem tarafları bakımından, Bildirim Formu'nda yer alan bazı bilgilerin yalnızca Türkiye bakımından sunulması yeterli kabul edilmiştir.

e. Değişikliklerin Devam Eden İşlemlere Etkisi

Değişiklik Tebliği yayımlandığı tarih olan 11.02.2026 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir. 2010/4 sayılı Tebliğ'e eklenen Ek Madde 1 uyarınca Değişiklik Tebliği ile yeniden belirlenen ciro eşikleri ile yapılan diğer değişiklikler devam eden işlemler bakımından da uygulanacaktır. Böylece Değişiklik Tebliği'nin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla incelemesi devam eden işlemlerin bu ciro eşiklerinin altında kaldığı ya da diğer koşulları karşılamadığının tespiti halinde yapılan inceleme, Kurul kararıyla sonlandırılacaktır.

f. Ortak Girişimlerin Koordinasyon Doğrucu Etkilerinin İncelenmesinin Kapsamı Bakımından Açıklık Sağlanmıştır.

Değişiklik Tebliği, esas yönünden ise yalnızca tam işlevsel ortak girişimlerin RKHK m. 4 uyarınca incelenmesi konusunda bir düzenleme getirmiştir. 2010/4 sayılı Tebliğ m. 13/3'ün önceki halinde "Teşebbüsler arasında rekabeti sınırlayıcı amacı veya etkisi olan ve bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması, Kanunun 4 üncü ve 5 inci maddeleri çerçevesinde de değerlendirilir." hükmü yer almaktaydı.

AB Birleşme Tüzüğü m. 2/4 ve 5'ten esinlenen söz konusu düzenleme, mehz düzenlemeye kıyasla bazı belirsizlikler içermektedir. Bu belirsizliklerin başında (i) ana teşebbüslerden

birinin ortak girişim ile aynı pazarda faaliyet göstermesi halinde RKHK m. 4'ün uygulanıp uygulanmayacağı ve (ii) işlemin tüm etkilerinin mi yoksa sadece teşebbüsler arasındaki koordinasyon riskinin mi RKHK m. 4 kapsamında inceleneceği soruları gelmekteydi.

Değişiklik Tebliği ile 2010/4 sayılı Tebliğ m. 13/3 ve 4'te yapılan değişiklikle söz konusu belirsizliklerin giderilerek AB Birleşme Tüzüğü ile uyumun sağlanması yönünde önemli bir adım atılmıştır. Söz konusu hükümlerin yeni hali şöyledir:

"(3) Ana teşebbüsler arasında rekabeti sınırlayıcı amacı veya etkisi olan ve bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin kurulması, Kanunun 4 üncü ve 5 inci maddeleri çerçevesinde de değerlendirilir.

(4) Kurul üçüncü fıkrada bahsedilen değerlendirmeyi yaparken, özellikle iki ya da daha fazla işlem tarafının ortak girişimle aynı pazarda veya ortak girişimin faaliyet gösterdiği pazarın alt, üst veya yakından ilişkili komşu pazarında önemli bir faaliyetinin bulunup bulunmadığı; ortak girişimin kurulmasının doğrudan bir sonucu olan koordinasyonun, söz konusu ürün veya hizmetlerin önemli bir kısmı bakımından ana teşebbüsler arasındaki rekabeti ortadan kaldırma olasılığının bulunup bulunmadığı hususlarını göz önünde bulundurur."

Yeni düzenleme ile en az iki teşebbüsün ortak girişimin pazarında veya ilintili pazarlarda rakip olması halinde RKHK m. 4'ün uygulanacağı açıklığa kavuşturulmuş, incelemenin söz konusu pazarlardaki koordinasyon riskine odaklanacağına da işaret edilmiştir.

C. Sonuç

Değişiklik Tebliği ile hem uygulamada tereddüt yaratan hususlarda belirsizlikler giderilmiş hem de bildirim yükümlülüğüne tabi olan işlemlerin kapsamı daraltılmıştır. Söz konusu değişikliklerin genel olarak olumlu olduğu söylenebilir. Özellikle son dört yıldaki enflasyon seviyesi dikkate alındığında ciro eşiklerinin

yükseltilmesi yerinde olmuştur. Yine teknoloji teşebbüsü istisnasına ilişkin yapılan değişikliklerin, uygulamadaki belirsizlikleri azaltacağı, Kurumun iş yükünün gereksiz yere artmasını önleyeceği ve teşebbüsler açısından

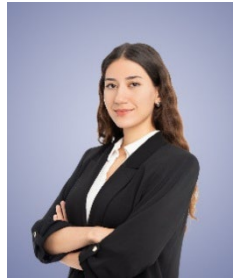
zaman ve maliyet avantajı sağlayacağı söylenebilir.

Daha fazla bilgi ve destek için bizimle iletişime geçebilirsiniz.

Kadir Baş
Ortak

k.bas@lbfpartners.com

Büşra Karabudak
Avukat

b.karabudak@lbfpartners.com

Birce Önkan
Stajyer Avukat

b.onkan@lbfpartners.com